prov. nař. č. 75/1901 ř. z.), který finančnímu úřadu obvykle sdělí to, co vyšetří u nabyvatele. Vzhledem k tomu, že pro četnost případů nebude sledování, zda nabyvatel skutečně v budoucnu uvedenou podmínku splní, v praksi dobře proveditelné ani při převodech nemovitostí vyšších hodnot, tím méně při nemovitostech do 20.000 Kč, ztrácí zákonná podmínka, aby nabyvatel nemovitost vzdělával, užíval nebo obýval stejným způsobem jako převodce, prakticky na ceně. Proto též nové sazby podle § 1, odst. 1, písm. a) a odst. 2 písm. a) zákona č. 178/1937 Sb. z. a n. ve většině případů nahradí při převodech nemovitostí do 20.000 Kč mezi privilegovanými osobami sazbu podle § 2 písm. a), d) zákona č. 31/1920 Sb. z. a n., jejíž ponechání v platnosti lze vysvětliti tím, že vládní osnova zákona č. 178/1937 Sb. z. a n. zamýšlela poskytnouti zvýhodněné sazby jenom pro převody zemědělských nemovitostí, kdežto pro převody nezemědělských stavení měla zůstati v platnosti výhodná sazba podle § 2 zákona č. 74/1901 ř. z. [§ 2, písm. a), d) zákona č. 31/1920 Sb. z. a n.].

3. Není pochyby o tom, že zavedení nových šesti sazeb nemovitostních poplatků na podkladě takřka doslovného znění § 2 zákona č. 74/1901 ř. z. vedle dosavadních sazeb podle § 2, písm. d) zákona č. 31/1920 Sb. z. a n. nepřispělo ke zjednodušení právních předpisů poplatkových. Tvoření nových výhodných sazeb z důvodů v podstatě stejných a poskytovaných za podmínek od sebe se skoro neodlišujících, neprospívá rovnoměrnosti poplatkového zatížení a zvětšuje rozdíly v poměru sazeb stanovených do určité hranice hodnoty základu poplatku k sazbám pravidelným, stanoveným bez omezení určitou hranicí hodnoty základu poplatku. S tímto zjevem se setkáváme nejen při sazbách nemovitostních poplatků, nýbrž také na př. při úlevě z daně darovací. V důsledku progresivní sazby jeví se tu značný nepoměr mezi zdaněním požívajícím slevy podle § 3 zákona č. 178/1937 Sb. z. a n. a zdaněním nepožívajícím úlevy. Tak na př. postoupí-li otec dceři věnem stavení v hodnotě Kč 49.000, zaplatí se vedle nemovitostního poplatku polovina darovací daně z čisté hodnoty stavení 49.000 Kč částkou 380 Kč. Podaří-li se však finančnímu úřadu přiměti stranu, aby dobrovolně uznala k vyměření poplatků hodnotu stavení částkou převyšující 50.000 Kč, tedy na př. 50.050 Kč, nepřísluší již nárok na snížení darovací daně a nutno zaplatiti plnou daň ve výši 1775 Kč, čili daň stoupne více než čtyřnásobně.

Snahu po daňové spravedlnosti nelze dosíci jenom tvořením výjimek a úlev, na které jest právě poplatkové právo tak bohaté. Prakticky jest těchto výhod účasten především ten, kdo se vyzná v poplatkových předpisech, jejichž obecná znalost se však ztěžuje praktikovaným způsobem legislativní techniky, která se nesnaží jasně vytýčiti vztah nových předpisů k dosud platným právním ustanovením. Muchka.

Po časopisech.

Zbytečně rychlé projednávání obč. zákona.

»Hospodářská politika« v č. 42 ze dne 23. října 1937, str. 787, přinesla tuto glosu:

»Parlament projednává nyní ve výborech osnovu občanského zákona. Zahájení parlamentních prací na tomto důležitém zákonodárném díle bylo neobyčejně slavnostní. Odpovídá to skutečně také významu občanského zákona pro celý náš právní řád, protože tento zákon je základním

sloupem celého soukromého práva, tedy většiny právních poměrů všech občanů. Zdá se nám však, že se osnova projednává zbytečně rychle. Na návrhu se pracovalo řadu let, a ještě nepředstavuje novelisaci všech částí nynějšího občanského zákona, je to zákonodárná práce pro desetiletí, ne-li staletí, uvážíme-li, že dnešní zákon pochází z roku 1811, a není proto žádného důvodu, ani formálního a tím méně věcného, aby se s jeho projednáváním v parlamentě tak pospíchalo. I když je to dílo velmi pečlivě připravené, dávají přece jen některá ustanovení příležitost k mnoha úvahám a diskusím, má-li vyjíti z parlamentu dílo skutečně dokonalé. Čteme-li ve stručných novinářských referátech, kolik paragrafů se projedná v jedné výborové schůzi a víme-li o jak důležité a složité otázky tu jde, nemůžeme se zhostiti obavy, že tento spěch jde na úkor věcného rozboru.«

Rozhlasový aparát a nájemník.

Dr. Karel Valach v článku »Smí si nájemník bez svolení vlastníka domu zřídit ve svém bytě rozhlasový aparát, jej uzemniti a zřídit si k tomu antenu?« (Soudcovské listy, roč. 18, 1937, str. 230 a n.) uvádí v podstatě:

»Podle § 1098 obč. zák. jest pro způsob a rozsah užívání najatého bytu rozhodným především obsah nájemní smlouvy stran. Za obsah event. součást této smlouvy jest považovati také domovní řád, který byl nájemci při uzavření smlouvy předložen, a s jehož obsahem nájemce souhlasil. Není-li způsob užívání najaté místnosti a rozsah užívacího práva nájemníka upraven smlouvou, náleží nájemci podle dispositivního předpisu § 1098 obč. zák. užívání najatého předmětu — tedy i najatého bytu — jež jest podle účelu smlouvy, podle povahy věci a okolností obvyklé a přiměřené (srv. Vážný 1564, 9590, 11.018, 11.019, 13.120). Nájemník si proto může zříditi ve svém bytě bez svolení a souhlasu majitele domu telefon, který se v hospodářském životě již ujal jako nepostrádatelný dorozumívací prostředek a bude tomu tak také u rozhlasového aparátu, který si nájemník zařídí ve svém bytě. Smí nájemce bez souhlasu vlastníka domu zavésti uzemňovací vedení pro svůj radiový aparát a to tím způsobem, že připojí drát na kohout vodovodu? Tu nutno rozlišovati:

a) Nachází-li se vodovod v bytě nájemníkově a slouží-li tudíž vodovod potřebě jen dotyčného užívatele bytu, může nájemník beze všeho bez svolení majitele domu tak učiniti, nebylo-li toto nájemní smlouvou výslovně zakázáno, protože užívání bytu zahrnuje v sobě také užívání příslušenství bytu.

b) Je-li však vodovod mimo byt nájemníkův na chodbě a společný ještě i pro jiné nájemníky, nemůže nájemník bez souhlasu a svolení vlastníka domu užívati tohoto vodovodu k připevnění uzemňovacího vedení na kohoutku, jelikož takovým činem by vybočil z rámce užívacího práva propůjčeného mu jako nájemníku.

Totéž platí také pro ten případ, že nájemník připojí uzemnění svého přijímacího aparátu ku splachovací rouře záchodu společného ještě pro jiné nájemníky (srov. Vážný 7637, 13.120).

Smí si zříditi nájemník bez svolení majitele domu antenu? Ve svém bytě (tak zvanou pokojovou antenu) každopádně, neboť jak již uvedeno, vztahuje se užívání obytné místnosti též na její příslušenství. Mám za to, že totéž platí i při zřízení vnější anteny na vnější straně bytu nájemcova. I tu se ovšem předpokládá, že se tím nepoškozuje dům a nehyzdí vzhled a ostatní nájemníci, vlastník domu a sousedé nejsou tím rušeni. Velice spornou jest však otázka, zda si smí nájemník zříditi bez svolení majitele domu antenu na střeše. Mám za to, že nájemník si nesmí bez svolení a souhlasu majitele domu zříditi antenu na střeše a že mu pronajímatel může zřízení takové anteny beze všeho zakázati, nebylo-li toto právo nájemníku výslovně smlouvou vyhraženo. V prostém ujednání nájemní smlouvy totiž není v dnešní době již eo ipso zásadně zahrnuto oprávnění použití i střechy domu, která není předmětem nájemního užívání bytu, k zařízení rozhlasového aparátu s antenou (srov. Vážný 10.120).

Vlastník domu ručí, a to primérně, třetím osobám a ostatním nájemcům, kteří budou zraněni antenou zřízenou na střeše, nebo kteří touto antenou jinak utrpí škodu na svém majetku (§§ 1295, 1319 obč. zák.). Majitel domu musel by tedy, aby se vyhnul eventuelním žalobám na náhradu škody, stále prohlížeti neb dáti prohlížeti stav anteny na střeše.«

Plenární rozh. nejv. soudu o přihlášení činž. daně.

Věstník min. spravedlnosti v č. 10, roč. 1937, str. 118 uveřejňuje toto důležité plenární usnesení nejv. soudu ze dne 12. června 1937 pres. 147/37: